

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Sponsalia Et Matrimonium

Schmalzgrueber, Franz

Ingolstadii, 1726

§. II. De Dote, & Donatione propter Nuptias.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75229](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75229)

S. II.

De Dote, & Donatione propter Nuptias.

S U M M A R I U M.

48. Bona Uxoris sunt triplicis generis, Dotalia.
49. Paraphernalia.
50. Et Receptitia.
51. Dotis diversa acceptio.
52. Definitio ejusdem.
53. Definitio Donationis propter nuptias.
54. Dos dividitur in Promissam, & Constitutam.
55. Defenditur divisio hec contra Adversarios.
56. Alia est Profectitia, alia adventitia.
57. Quis promittere, vel constituere Dotem possit?
58. &c. Quando Pater teneatur dotare filiam?
59. Quando avus nepem?
60. Num etiam Mater cogi possit ad dandam Dotem filie?
61. Aut frater sorori?
62. Que sit obligatio stupratoris?
63. Num femina adigi possit ad constituendam sibi Dotem?
70. Quenam res dari in Dotem possint?

71. An etiam Ususfructus?
72. An Feudum possit dotale fieri?
73. An Dos indefinite promitti?
74. An si mulier, non facta mentione Dotis, maritum omnibus bonis frui permittat, ea in Dotem dedisse presumatur?
75. Quo modo, & forma constitui, vel promitti Dos possit?
76. Quotuplicis generis sint Pacta Dotalia?
77. Regula dignoscendi Pactum simplex a mixto.
78. Quis sit Effectus Dotis promissae?
79. Quis constituta?
80. Discrimen rerum Dotalium a Paraphernalibus.
81. 82. 83. Quale dominium competat Marito in re dotali?
84. Affinia Dotis sunt Donatio propter nuptias.
85. Morgengeba, seu Morgamatica.
86. Sponsalitia Largitas.
87. Munera nuptialia, Dotalium.
88. Proxenicum.

Quæritur 1. quotuplicis generis sint bona uxoris? R. sunt triplicis generis, Dotalia, Paraphernalia, & Receptitia. Dotalia, das Heurath = Gut / Ehe = Steur / Braut = Schaß / dicuntur pecunia, & res quæcunque mobilis, aut immobilis, ab uxore, vel ejus nomine, ab alio data marito, ut ex ejus fructibus alat uxorem, aliæque Matrimonij onera sustineat c. salubriter 16. de Usur. l. siquis 21. §. si uxor 1. ff. h. tit. l. dotis 7. pr. ff. & l. pro oneribus 20. c. de Jur. dot. l. si cum dote 22. §. sin. autem 8. ff. solut. Matrim.

Paraphernalia, Germanicè das zugebrachte Gut / in duplici acceptione sumuntur, latè, & strictè. Latè accepta comprehendunt omnia bona, quæ sunt extra dotem, sive marito sint tradita, sive non l. hac lege 8. c. de Pact. convent. Et in hoc sensu sub Paraphernalibus bonis comprehenduntur etiam Receptitia, de quibus n. seq. Strictè accepta denotant illa bona, quæ uxor, secluso dotis titulo, tradidit marito l. sin. c. tod. Et in hoc sensu Paraphernalia à Receptitijs distinguuntur; nam.

Receptitia illa dicuntur, quæ ex suis bonis uxor per pacta dotalia sibi, suæque dispositioni reservavit, neque voluit esse in potestate mariti, Brunnem. in l. maritus 21. c. de Procurat. n. 11. Lauterbach ad ff. tit. de Jur. dot. §. 49. Honor. hic n. 24. Engl. n. 5. Wiestner n. 39. Reiffenstuel n. 62. Magnif. P. Schmier p. 2. de Matr. c. 4. n. 46.

Hic præcipuè sermo est de Bonis Dotalibus: & hinc ulterius.

Quæritur 2. quid sit Dos, & Donatio propter nuptias? R. Dos à Dando, vel Donando sic dicta potest accipi tripliciter. 1. formaliter pro conventionem, quæ Dos constituitur per l. dotis 1. ff. de Jur. Dot. & l. exigere 65. ff. de Judic. 2. effectivè pro jure quod marito, vel uxori competit in dote l. quævis 75. & passim ff. de Jur. Dot. 3. objectivè pro re in Dotem constituta l. si pater 41. ff. solut. Matr. l. quod dicitur 5. pr. l. voluptuarie 7. §. quarum 1. ff. de impens. in res dotal.

Dos in hoc tertio sensu accepta describitur, quod sit species, vel quantitas certa, quæ ab uxore, vel ab alio ejus nomine marito promittitur; vel datur ad sustinenda onera Matrimonij, puta, alendam uxorem, liberos, familiam. Laym. l. 3. tr. 4. c. 13. n. 1. Tulden. ad C. de Dot. promiss. n. 1. Gonzal. in c. 1. h. tit. n. 9. König hic n. 25. Reiffenstuel ibid. n. 34. & alij passim. Ex quo colligitur finis constitutæ Dotis; cum enim maritus debeat uxorem, liberos, & totam familiam alere, subsidio, & levamine opus habet, ut facilius alimenta suppeditare queat: & in hunc finem Dos constituitur.

Donatio propter nuptias, alio nomine Contrados. Germanicè die Gegen = Steur / Gegen = Vermahlung / Gegen = Gab / Widerlag / Widerlegung / describitur, quod sit Donatio, à marito, vel alio ejus nomine

uxori facta in securitatem, & remunerationem Dotis; eò namque spectat Donatio ista, ut mulieri sit cautum de Dote recuperanda, soluto Matrimonio, si ea vel perierit, vel deterior facta fuerit culpâ mariti. Unde & Jure communi ita adæquata esse debet, ut non modò pari quantitate constituitur, sed & iisdem pactis, ac conditionibus *l. ex morte 9. cum Auth. seq. C. de pact. convent.* Olim quidem dicebatur Donatio hæc ante nuptias; quia post nuptias fieri non poterat, primò quidem id vetantibus moribus, postmodum etiam Jure inde orto *l. moribus 1. § duab. seqq. ff. b. tit.* Cæterum Justinus Imp. exemplo Dotium, quæ augeri etiam post nuptias poterant, permisit etiam Donationes ejusmodi augeri constante Matrimonio *l. si constante 19. C. de Donat. ant. nupt.* Justinianus verò constituit, ut non augeantur tantum, sed etiam, constante Matrimonio, initium accipiant, nec amplius Donationes ante nuptias, sed propter nuptias vocentur *§. est aliud 3. Inst. de Donat. & l. fin. C. de donat. ant. nupt. Valens. hic n. 2.*

54. Queritur 3. quotuplex sit Dos? R. duplex maximè apud DD. invenitur diviso Dotis. Nam 1. dividitur in Dotem promissam, & constitutam. *Dos promissa* vocatur, quæ consistit in nudis terminis promissionis: quod fieri dupliciter potest, interveniente scilicet stipulatione *l. Julianus 20. ff. de Jur. Dot.* & absque hac nuda conventionione, quæ tamen per *l. ad exactionem 6. C. de Dot. promiss.* evaluit in Pactum legitimum. *Dos constituta* (sumendo Constitutionem strictè) accipitur pro ea, quæ vel actu inter vivos est verè, aut fide tradita, vel per ultimam Voluntatem, puta, Testamento, aut Codicillis relicta. *Struv. ad ff. de Jur. Dot. Exercit. 30. ib. 9. König hic n. 36.*

55. Improbat Divisionem istam cum alijs Lauterbach. *ad ff. de Jur. Dot. §. 5.* tum quia *l. de divizione 5. ff. solut. Matr.* dicitur, Dotem constitui traditione; tum quia dominium rei dotalis non potest in maritum absque traditione transferri *l. traditionibus 20. C. de Pact.* Sed eam divisionem cum Zaffio, & Tiraquello defendunt Fachin. *l. 10. contr. c. 24.* Stryck, *Disp. de Jur. marit. in bon. uxor. c. 1. n. 21.* partim ob textus *l. nuptura 57. l. si mulier 59. pr. l. sive generalis 61. pr. ff. de Jur. Dot. & toto Tit. C. de Dot. promiss.* ubi Dos promissa supponitur esse vera Dos; partim quia mulier, cujus nomine marito Dos tantum est promissa, dicitur habere Dotem *l. cum post 43. v. respondi ff. de administ. §. peric. tutor.* partim quia Dos promissa suos producit effectus, singulari consideratione dignos, cæ quibus *infra n. 78.* ut adeo Dotis nomine non videatur esse indigna, *Magnif. P. Schmier p. 2. de Matr. c. 4. n. 8. §. seqq.*

2. Dividitur Dos in Profectitiam, & Adventitiam. *Profectitia* est, quæ proficitur, vel provenit à patre, vel ab ascendente paterno, vel quæ datur à quocunque alio, sed intuitu, ac contemplatione patris *l. profectitia 5. pr. & §. quod si quis 2. ff. de Jur. Dot.* *Adventitia* est, quæ nec à patre, nec ab ascendente paterno, nec illius intuitu advenit, sive deinde habeatur à matre, sive ab avo materno, sive à fratre, vel alio consanguineo, sive ab extraneo *arg. l. dotem 35. ff. eod. & l. un. §. accedit 13. de Rei uxor. act.* Si uxor ipsamet ex bonis suis sibi Dotem constituat, vel promittat, illa quidem *l. profectitia cit. §. si pater 11.* Profectitia dicitur, propriè tamen loquendo nec Adventitia, nec Profectitia est, ut sentit Lauterbach *l. cit. §. 8.* *Miller ad Struv. Exerc. 30. ad Pandect. ibes. 4. lit. N. Magnif. P. Schmier p. 2. de Matr. c. 4. n. 15.*

Queritur 4. quis promittere, vel constituere Dotem possit? R. Dotem promittere, vel constituere potest non ipsa solum mulier per se, sed quisvis alius *l. promittendo 41. ff. de Jur. Dot.* Nec interest, an sit filius, an pater, masculus, an femina, *l. fin. C. ad S. C. Velljan.* modò rerum, in quibus Dotem ipse constituit, liberam administrationem habeat, & alienare illas non prohibeatur; nam potestas alienandi ad constituendam dotem requiritur, quia Dotis datio est species quædam alienationis, *Miller. ad Struv. Exerc. 30. ib. 3. lit. B.* At non omnium, qui Dotem constituunt est eadem ratio; nam alij Dotem dare tenentur, alij tenentur solum in aliorum defectum, alij omnino non tenentur. *König hic n. 28. Reiffenstuel ibid. n. 36.*

Dotem promittere, vel constituere ex necessitate tenetur ante omnes pater; paterni enim officii est Dotem, vel Donationem propter nuptias pro sua dare progenie, ut dicitur *l. fin. C. de Dot. promiss.* Ratio est, quia Pater filia suæ prospicere de Matrimonio honesto debet, Ergo etiam de Dote, cum sine hac illa difficulter nubat.

Et procedit hoc 1. etiam si Pater filiam in Matrimonio collocaverit, nulla facta mentione Dotis, ut contra *Bald. salicet. Fulgos. & alios* meliùs docet *Gloss. in l. obligamus V. lege ff. de O. & A. Abb. in c. 1. de despons. impub. n. 6.* *Alex. de Nevo ibid. n. 12.* *Covar. p. 2. de sponsal. c. 3. §. 2. n. 7.* *Sanch. l. 4. de Matr. D. 26. n. 4.* *Laym. l. 3. tr. 4. c. 13. n. 4.* *Reiffenstuel hic n. 37.* quia Dos non tantum constituitur filia, ut virum inveniat, sed etiam ad sustinenda onera Matrimonij, & ne à viro spernatur: Et hinc duo sunt officia patris erga filiam nubilem, nempe, ut eam collocet in honesto Matrimonio, & ut illam doret; ut proinde quamvis primum impleverit, adhuc obligetur ad secundum. Eadem ratione, si mulier dives, non

non facta expressione Dotis, ducta sit, tacite censetur ejus bona, vel saltem pars bonorum pro conditione, & dignitate viri, in Dotem constituta, quæ si non solvatur, justam causam maritus habet uxori negandi alimenta. Sanch. l. 9. de Matr. D. 5. concl. 2. Gaill. l. 2. obs. 95. n. 10. Laym. l. 3. tr. 4. c. 13. n. 4. §. secundo.

60 *Procedit 2.* etiamsi filia, infcio, & invito patre, nupserit, si marito digno nupsit. Ripa in l. 1. ff. solut. matr. n. 57. Covar. p. 2. de Sponsal. c. 3. §. 8. n. 7. Menoch. l. 4. presumpt. 189. n. 60. Gutier. l. 2. pract. q. 1. n. 4. Sanch. l. 4. de Matr. D. 26. n. 16. Es 17. Laym. c. 13. cit. n. 4. §. tertio. Reiffensuel hic n. 39. Ratio est, quia pater tenebatur eam maritare, & dotare juxta dicta, igitur filia, contrahendo matrimonium cum marito digno, rem, ad quam tenebatur pater, utiliter gessit, ut proinde iste quoad substantiam non possit esse contrarius, licet ægrè ferre possit quoad modum. Dixi, si digno nupsit; nam si nupsit indigno vitæ, & genere, & hoc infcio patre, & ante annum 25, tenebitur quidem pater ad præstanda ipsi alimenta vitæ necessaria, ne fame pereat, ad dotandam tamen illam integre non obligabitur. Sanch. l. cit. n. 19. Laym. n. 4. §. id verò. Engl hic n. 6. Reiffensuel n. 40. arg. l. non tantum 3. §. si emancipatus 5. ff. de honor. possessi. contr. tabul. Ratio est, quia non videtur æquum compellere patrem ad dotandam filiam, quæ indecenti Matrimonio ipsius, & familiæ decus denigravit. Idem dicendum in omnibus casibus, in quibus pater filiam potest exhæredare; cum enim Dos substituat Legitimam, & in eam imputetur l. quoniam 29. C. de inoffic. testam. propter quascunque causas filia exhæredari, etiam Dote privari potest. Sanch. D. 26. cit. n. 1. cum alijs à se cit.

61 *Procedit 3.* etiamsi filiam, quæ dotanda est, pater non amplius in potestate sua habeat; nam etiam emancipatam dotare tenetur, maxime si ea inops sit, & sine dote honestam conditionem nubendi invenire nequeat, ut contra Lauterbach, & alios notat Laym. l. 3. tr. 4. c. 13. n. 3. Zoesl. ad ff. de jur. dot. n. 7. Struv. Exerc. 30. th. 3. Miller. ibid. lit. E. König hic n. 29. Reiffensuel ibid. n. 37. Magnif. P. Schmier p. 2. de Matr. c. 4. n. 17. & colligitur ex l. fin. C. de Dot. promiss. ubi generaliter supponitur, patrem obligatum esse ad Dotem pro liberis quibuscunque constituendam. Conf. ex textu l. profectitia 5. §. fin. ff. de Jur. Dot. ubi asseritur, quod pater si emancipatæ filię tanquam illius Curator, Dotem constituisse, magis quasi pater, quam curator id fecisse videatur. Neque obstat l. capite 19. ff. de Rit. Nupt. ubi dicitur, parentes esse cogendos, ut Liberos, quos habent in potestate, dotent; ac proinde à sensu contrario videtur inferri posse, Liberis emancipatis, ve-

R. P. Schmalzgrueber L. IV.

lut à patria potestate jam dimissis, Dotem de necessitate non esse constituendam. Contra enim est, quia l. cit. duo decernit, unum, dum vetat parentibus, ne liberis Matrimonium inhibeat; alterum, dum præcipit, ut liberis Dotem non negent: in priori solum fit mentio de liberis in potestate constitutis, non item in posteriore; ut proin bene inferatur, quod pater liberis Dotem præstare debeat, si sint adhuc in potestate constituti, si ve jam emancipati.

Procedit 4. etiamsi filia dives sit, & aliunde medijs suis instructa; nam hoc quoque casu ad eam dotandam obligari patrem contendit Sanch. l. 4. de Matr. D. 26. n. 5. Gaill. l. 2. obs. 95. n. 14. Vultejus 2. consil. Marburg. 49. n. 4. Perez in Cod. tit. de Dot. promiss. n. 2. ex ratione, quod pater filię diviti obstringatur relinquere legitimam. Ergo etiam constituere Dotem, quæ legitimæ substituitur. Sed contrarium non improbabiliter docent Fachin. l. 10. contr. c. 38. Struv. ad Pandect. Exercit. 3. th. 3. Miller. ibid. lit. D. Lauterbach. ad ff. tit. de Jur. Dot. §. 10. Prznob. D. de Ballis Decif. Justinian. ad l. fin. C. de Dot. promiss. decis. 23. n. 2. Magnif. P. Schmier p. 2. de Matr. c. 4. n. 22. & colligitur ex l. fin. cit. & l. profectitia 5. §. fin. ff. de Jur. Dot. ubi tanquam casus dubius proponitur, an si pater filię locupleti constituat Dotem, eam ex bonis proprijs, vel ex bonis filię censetur constituisse: quæ sanè dubitatio profus inanis, & Domitiana fuisset, si pater obligatus foret dotare filiam divitem. Conf. quia Pater non est obligatus filię diviti suppeditare alimenta l. si quis 5. §. sed si filius 7. ff. de agnos. & alend. liber. ergo nec ad constituendam ei Dotem, quippe quæ in locum alimentorum subrogata videtur. Ad Argumentum contrarium negatur paritas; nam legitima primùm debetur post mortem, nec præcisè rationem alimentorum habet: contra Dos debetur in vita, & rationem alimentorum participare videtur. Multo magis necessitas dotandi cessat in filia naturali, spuria, vel ex damnato coitu suscepta arg. l. uxorem 41. §. pater 11. ff. de Legat. 3. l. humanitatis 18. C. de Natural. liber. Excipitur, si inops sit; hunc enim sicut à patre sustentari, ita etiam pro modo alimentorum modica ipsi Dos ab eodem ex æquitate constitui debet. Gaill. l. 2. obs. 28. n. 4. & seqq. Lauterbach ad tit. de Jur. Dot. §. 13. Magnif. P. Schmier l. cit. n. 26.

Procedit 5. non tantum de filia, quæ vult nubere, sed etiam quæ ingredi Religionem constituit; nam etiam huic pater constituere tenetur Dotem, ut ex communi docent Bald. in l. fin. C. de Dot. promiss. Anchar. consil. 108. n. 4. Felin. in C. Ecclesia n. 79. & cæterum de Constit. Everhard. loc. à Matr. carnal. ad Spirit. n. 4. Menoch. l. 4. presumpt. 189. n. 91. Sanch. l. 4. de Matr. D. 26.

000

D. 26.

D. 26. n. 7. Laym. l. 3. tr. 4. c. 13. n. 4. v. quartò. Idem dicendum, si filius velit ad Ordines Sacros ascendere. Et Ratio est, quia causa Religionis favorabilior est Matrimonio carnali arg. textus Auth. nisi rogati pr. C. ad S. C. Trebell. Et hac ratione possunt bona restitutioni subjecta distrahi pro Dote descendens à testatore, Monasterium volentis ingredi, sicut pro Dote ad Matrimonium temporale, ut alijs relatis notat Sanch. l. cit.

64 Porro quanta Dos filiaz constituenda sit à patre, non omnino conveniunt DD. Multi docent assignandam Dotem parem Legitimæ. Sed hoc verum non est; quia Legitima non debetur ante mortem patris, cum tamen ante ipsam debeatur Dos. Quare dicendum, ad taxandam Dotem considerandas esse facultates patris, liberorum numerum, nec non filiaz, & mariti dignitatem, ac denique loci consuetudinem: ad quod proinde Judicis officio compelli potest juxta l. capite 19. ff. de Rit. Nupt. Sanch. D. 26. cit. n. 8. Laym. c. 13. n. 3. Reiffenstuel hic n. 44.

65 Queritur 7. quibusnam alijs post Patrem incumbat obligatio constituendi Dotem? 1. Post Patrem obligatio hæc incumbit etiam alijs. Et 1. quidem Avus paternus Dotem constituere cogitur Nepti, quoties Pater filiaz ob inopiam conficere illam nequit l. Dotem 6. ff. de collation. ubi Celsus scribit, Avum propter Patrem hoc facere, officiumque Avi circa Neptem ex officio Patris erga filiam pendere. Unde si Patri tantum in facultatibus superfit, unde Dotem, deducto ære alieno, salva dignitate, constituere valeat, avus hoc nexu censetur liberatus, ut contra Zoef. ff. de Jur. Dot. n. 14. melius docet Menoch. conf. 88. n. 49. § 35. Fachin. l. 10. contr. c. 40. König hic n. 30.

2. Mater cogitur Dotem dare filiaz, non tamen aliter, quam in subsidium, nimirum quando pater, aut avus paternus est inops, vel mortuis his filia manet inops. & legitima ei ad Dotem non sufficit l. neque mater 14. C. de Jur. Dot. cum enim mater in simili circumstantia teneatur alere Liberos, etiam Dotem subministrare tenebitur, quippe quæ loco alimentorum succedit. Sylv. V. Dos q. 5. Lauterbach, ad ff. de Jur. Dot. §. 16. Stryck. Us. modern. Pandect. ibid. §. 6. Magnif. P. Schmier p. 2. de Matr. c. 4. n. 29. Conf. ex eo, quia mater obligata est Liberis Legitimam relinquere, Dos autem, sicut Donatio propter Nuptias in Legitima computatur, conferenda post mortem matris, vel alterius Ascendentis l. quoniam 32. C. de inoffic. Testam. Laym. l. 3. tr. 4. c. 13. n. 5. Idem Juris obtinet in Avo Materno, qui pariter tenetur dotare Neptem ex filia, si ipse dives sit, & neptis à patre, vel avo paterno, aut matre dotem consequi nequeat, Alex. l. 6. cons. 117. n. 2.

Farin. tom. 3. decis. 233. König hic n. 31. Reiffenstuel n. 46.

3. Frater quoque in defectum Ascendentium tenetur dotare sororem inopem, ex eodem patre natam arg. l. cum plures 12. §. cum tutor 3. ff. de administ. & peric. tutor. ubi dum dotatio sororis, alio patre natæ, dicitur esse actus liberalitatis, tacite innuitur, dotationem sororis germanæ, vel consanguineæ esse actum necessitatis. Laym. l. 3. tr. 4. c. 13. n. 5. Perez ad Cod. tit. de Dot. promiss. n. 15. Zoef. ad ff. de Jur. Dot. n. 16. Lauterbach ibid. §. 17. Miller ad Struv. l. cit. ibid. §. 3. Lit. l. Burghaber in Casib. select. cent. 3. cas. 16. König hic n. 32. Magnif. P. Schmier l. cit. n. 30. Et procedit hoc ex mente istorum etiam de Clerico, ut teneatur ad dotandam Sororem inopem.

4. De Jure Canonico tenetur stuprator dotare stupratam, aut eam, nisi ipsa, aut parens ejus dissenserint, in uxorem ducere c. si seduxerit 1. & c. seq. de adulter. Quantam autem Dotem dare debeat, relinquatur arbitrio Judicis, qui considerata qualitate defloratæ, & ipsius defloratoris eandem determinabit. Menoch. de arbit. Jud. cent. 3. cas. 288. n. 16. § seqq. König hic n. 33. Reiffenstuel ibid. n. 48.

Ipsa mulier ad Dotem sibi constituendam non potest adigi, cum Matrimonium absolute loquendo sine Dote possit contrahi, & subsistere l. fin. v. sicut autem, C. de Donat. ant. Nupt. l. fin. C. de Repud. ubi Brunem. n. 1. § seqq. Miller l. cit. lit. A. Magnif. P. Schmier n. 32. Multo minus dotem dare tenetur alij extranei; est enim in ipsorum arbitrio Dotem de suo dare, vel non dare l. un. §. 13. C. de rei uxor. act. An verò Subditi pro elocanda, vel doranda filia Principis Collectas, seu, ut vocant, Tallias præstare teneantur, videatur Barth. Mucul. de success. convention. membr. 2. class. 1. concl. 5. n. 222. § seqq.

Queritur 6. quænam res dari in Dotem possint? 1. in dotem dari possunt res quælibet, mobiles, & immobiles, corporales, & incorporales l. res 17. C. de Jur. Dot. Si in Dotem marito debitori datur, quod ipsi est creditum maritus debitor liberatur ab Usuris solvendis, ad quas tenebatur l. si mulier 77. ff. eod. quia aliàs ex hujusmodi Dote fructum non haberet, Zoef. ff. h. tit. n. 18. Possunt etiam in Dotem dari omnia mulieris bona l. nulla 4. C. eod. lætæ tamen succurritur ex æquo, & bono. Zoef. l. cit. Res aliena in Dotem non reddenda, cum vindicari possit à Domino. Excipitur, nisi utrinque interveniat bona fides; tunc enim ejus in Dotem datio hunc habebit effectum, ut in maritum usucapiendi conditio transferatur per l. un. C. de Usucap. pro Dot. & tot. tit. ff. pro Dot.

Dub. 1. utrum Ususfructus possit in Dotem deduci? 1. affirmative Struv. Exer-

Exercit. 30. th. 6. Miller. ibid. lit. C. Magnif. P. Schmier p. 2. de Matr. c. 4. n. 35. & patet ex l. Dotis 7. §. si Ususfructus 2. ff. de Jur. Dot. quemadmodum enim ipsa mulier fructus percipere valet, sic etiam jus percipiendi fructus non quidem radicale, sed actuale potest in maritum transferre.

⁷² Dub. 2. an feudum possit dotale fieri? *R. affirmativè. Lauterbach ad tit. ff. de Jur. Dot. §. 24. Magnif. P. Schmier l. cit. n. 36. & constat ex l. 2. feud. tit. 13. & tit. 17. ita tamen, ut ista constitutio non fiat per æstimationem, quæ facit venditionem arg. l. feud. tit. 55. pr. Miller l. cit.*

⁷³ Dub. 3. an Dos indefinitè possit promitti? *R. cum distinctione: Vel enim Dos promittitur à patre, vel ab extraneo. Si prius, valet promissio, quantumvis indefinita sit l. cum post 69. §. gener. 4. ff. de Jur. Dot. cum enim pater ex officio dotare filiam teneatur, hinc promissio Dotis indefinitè facta, censetur comprehendere talem Dorem, quæ facultatibus ipsius, & dignitati mariti correspondeat. Si posterius, promissio non valet l. frustra 1. c. de Dot. promiss. & ibi Brunnem. n. 1. & seqq. quia promissio tam vaga respectu extranei, cujus arbitrio quantitas censetur relicta, fieri potest euforica. Excipitur, nisi additum fuerit arbitrio boni viri; nam hoc casu quantitas Dotis ex arbitrio boni viri determinanda est l. si cum 3. c. de Jur. Dot.*

⁷⁴ Dub. 4. an si mulier, non facta mentione Dotis, maritum omnibus bonis sui permittat, ea in Dorem dedisse præsumatur? *R. negativè; sed talia bona magis Paraphernalia, quam Dotalia præsumuntur. Ita Struv. Exerc. 30. cit. th. 6. Miller ibid. lit. N. Stryck. Disp. de Jur. Marit. in Bon. uxori. c. 1. n. 25. Heeler. p. 2. loc. comm. 12. n. 14. Magnif. P. Schmier c. 4. cit. n. 39. quia cum secundam dicta n. 69. mulier non teneatur Dorem sibi constituere, præsumptio magis pro Paraphernalis, quam Dote sumenda est.*

⁷⁵ Quæritur 7. quomodo, & forma constitui, vel promitti Dos possit? *R. id pendet ex voluntate constituentis, & ipsorum Sponsorum contrahentium Matrimonium: quam voluntatem explicare solent per Pacta Dotalia. Hinc 1. dubitatur, quid sint Pacta Dotalia; *R. Pacta Dotalia sunt mutua conventio, quâ conjuges suam intentionem de Dote conservanda, vel retinenda, vel etiam de bonis cæteris, eorumque acquisitione declarant, Germanicè Ehe-Pact, Ehe-Veredung / Heyrath's = Abredung / Heyrath's = Spruch.**

⁷⁶ Dub. 2. quotuplicis generis Pacta Dotalia esse possint? *R. duplicis; nam aliquando Simplicia sunt, quando scilicet manent in terminis contractus, vel actus inter vivos: aliquando sunt Mixta, quando transeunt in actum ultimæ Voluntatis, ac futu-*

ram conjugum successionem continent. Interest verò plurimum num illa Pacta Simplicia, an verò Mixta, Nam Pacta Simplicia de Jure communi valent, nisi causam Dotis duriorum efficiant, prout fieret, si inter conjuges conveniret, ut maritus, vel ejus hæredes dotem lucrentur, licet decesserit ante uxorem l. si convenerit 2. l. de die 14. ff. de Pact. Dot. Contra Pacta mixta reprobantur l. hereditas 5. c. de Pact. convent. & solum ex consuetudine sustinentur. Stryck. Uf. mod. Pand. ad tit. de Pact. Dotal. §. 3. 2. in Pactis Simplicibus testes non requiruntur ad substantiam, sed tantum ad probationem, & sufficiunt eo casu testes duo l. ubi numerus 12. ff. de testib. Contra in Pactis mixtis, cum species ultimæ voluntatis sint, testes quinque ad substantiam requiruntur l. fin. §. fin. c. de Codicill. Stryck. de cautel. Contract. sect. 3. c. 8. §. 16. & seq. Magnif. P. Schmier p. 2. de Matr. c. 4. n. 52. 3. Pacta Simplicia, non amplius immutari, vel revocari possunt, nisi cum utriusque conjugis consensu arg. l. sicut 5. c. de O. & A. Mixta autem, ut aliæ Voluntates ultimæ, mutationem, & revocationem recipiunt per l. quod iterum 4. ff. de adimend. vel transf. Legat. Lauterbach ad ff. de Pact. Dotal. §. 14. Stryck. c. 2. cit. §. 20. Magnif. P. Schmier n. 54.

⁷⁷ Dub. 3. unde cognosci possit, an Pacta Dotalia sint Simplicia, an verò Mixta? *R. ut discernantur hæc Pacta inter se, necesse est singulariter advertere ad modum paciscendi. Nam si paciscentes utantur terminis, qui actibus inter vivos sunt proprii, v. g. contrahere, pacisci, convenire, abhandlen / vergleichen / erretten / *R. Pactum censendum est Simplex arg. l. verbum 20. ff. de V. S. Si autem addantur termini, qui conveniunt Ultimis voluntatibus v. g. succedere, jure hæreditario capere, hæredem instituere, erben / einsetzen / succediren / *R. Pactum est habendum pro mixto. Stryck. c. 2. cit. §. 21. Miller. ad Struv. Exerc. 30. th. 19. in not. per tot. Magnif. P. Schmier c. 4. cit. n. 56. Sola mentio mortis non facit Pactum mixtum: & hic, si conjuges inter se paciscantur, ut unus post mortem alterius dimidiam partem lucretur, Pactum ejusmodi Simplex remanet; quia tempus mortis hoc casu adjectum censetur, non ut Pacto vim tribuat, sed ut executionem eò usque suspendat. Lauterbach ad tit. de Pact. Dotal. §. 3. P. Schmier l. cit. n. 57. Similiter, licet inveniatur hæc vox Heres, vel hereditarie, Germanicè Erblisch / negotium in terminis Pacti Simplicis continere potest; quia frequenter in Contractibus mentio fit hæredum, ac contrahentes non tantum sibi, sed etiam hæredibus suis prospicere solent. Et hinc idem P. Schmier n. 58. cum Stryck. §. 27. sollicitè monet conjuges, ut ad evitandum omne dubium, intentionem suam specificè expriment.***

78 Quæritur 3. quis sit Effectus Dotis?
 3. alius est Effectus Dotis promissæ, alius constitutæ.

Si promissa tantum sit Dos, producit ex parte promissoris obligamen ad constituendam, seu tradendam Dotem; ex parte promissarij verò confert actionem ad obtinendam Dotem promissam. Hæcque actio, si stipulatio intervenerit, dicitur Actio ex stipulatu tot. tit. ff. de V. O. si autem promissio fuerit nuda, nascitur Condictio ex lege l. ad exactionem 6. C. de Dot. promiss. Stryck. tr. de Action. forens. sect. 1. membr. 3. §. 32. König hic n. 33. Magnif. P. Schmier p. 2. de Matr. c. 4. n. 60. Imò de Jure noviori l. un. §. Et ut plentis 1. C. de rei uxor. act. etiam in casu, quo nulla intervenit stipulatio, Actionem ex stipulatu per Juris fictionem competere contra Stryck. l. cit. communiter Interpretes statuunt cum Brunnem. ad l. ad exactionem cit. n. 3. Lauterbach ff. de Jur. Dot. §. 30. Eckold. ibid. §. 7. Magnif. P. Schmier l. cit. n. 60. & colligitur ex ipso textu, ubi generaliter stipulationes inesse dotibus dicuntur; ex stipulatione autem nascitur actio ex stipulatu.

79 Si verò Dos constituta, seu tradita sit, operatur dominium Civile ex parte mariti, naturali tantum, eoque sopito, penes uxorem remanente, sicut explicant Interpretes ad pr. Inst. quib. alienar. lic. Unde pro re Dotali maritus contra quemcunque possessorem rei vindicationem suo nomine instituire potest. Ejusdem dominij effectus est, quòd idem maritus etiam fructus ex re dotali, ut ex his onera Matrimonij sustinere possit, pleno jure, & ita lucretur, ut etiam si Dos, soluto Matrimonio, ad uxorem redeat, non tamen fructus, licet extantes sint, dummodo non excedant ratam temporis, quo Matrimonium duraverit; nam pro rata tantum fructus lucratur: & hinc si maritus post primum quadrantem anni mortuus fuerit, non totius anni fructus, sed quarta tantum pars hæredibus ejus debetur l. dotis fructum 7. ff. de Jur. tot. Laym. l. 3. tr. 4. c. 13. n. 2.

80 Ex quo sequitur discrimen Rerum dotalium à Paraphernalibus; nam Paraphernalium bonorum uxoris maritus nulla ratione efficitur dominus, nec pro ijs suo, sed uxorio duntaxat nomine, & tanquam Procurator (sine mandato tamen) agere potest. Neque ex his fructus pleno jure lucratur, sed tantum potestatem habet eos expendendi in communes usus suos, & uxoris l. fin. c. de Pact. convent. Quare, si soluto Matrimonio, fructus Paraphernalium extent, vel maritus inde locupletior factus sit, vel invita uxore aliorum, quam ad communes usus illos expendit, de Jure Civili (nisi consuetudo alicujus loci sit in contrarium) uxori restituendi sunt, juxta doctrinam Menoch. l. 3. presump. 9. Engl. hic n. 7. & alios passim.

Dubitatur, an dominium Civile quod, uti dictum, Maritus in re dotali habet, sit absolutum, & perfectum? 3. distinguendo: Vel enim in Dotem datæ sunt res mobiles, vel immobiles. Si mobiles sint, maritus earum sit absolute, & perfecte dominus l. res in dotem 42. ff. de Jur. dot. si tales illæ sint, quæ pondere, numero, mensura constant; ac proinde libere illas maritus alienare potest, modò tamen ex ejus bonis resarciri possit; quia tunc quasi mutui contractus intervenisse censetur, & id actum, ut, quemadmodum l. cit. dicitur, soluto Matrimonio ejusdem generis, & qualitatis alias restituitur maritus, vel heres ejus. Laym. l. 3. tract. 4. c. 13. n. 2. 3. duobus. Vinnius ad pr. Inst. quib. alien. lic. König hic n. 39. Reiffentuel ibid. n. 50.

Si verò res in dotem datæ immobiles sint, multum interest, an Dos æstimata sit tradita, vel non. Si æstimata sit tradita, & quidem æstimatione faciente Venditionem, iterum liberè illas res alienare maritus potest; quia tunc absolutum illarum dominium acquirit: & propterea, soluto Matrimonio, non rem ipsam, sed pretium ejus restituere tenetur l. plerumque 10. ff. de Jur. Dot. Sin verò Dos inæstimata sit tradita, vel æstimata quidem, sed solum taxationis gratiâ, maritus quidem idem dominus ejus est l. dotale 13. §. dotale prædium 2. ff. de fund. dotal. eas tamen res alienare, vel alio modo obligare non potest, ne quidem cum consensu mulieris pr. Inst. quib. alien. lic. Laym. 3. duobus cit. Engl. hic n. 1. König n. 39. Reiffentuel n. 51. & duob. seqq.

Excipitur 1. si mulier post biennium 3. lapsum à tempore primi consensûs de novo in alienationem rei dotalis consentiat; nam hoc casu alienatio ejus, à marito facta, foret valida; quia lapsus tanti temporis, & repetitus consensus excludit præsumptionem, quòd mulier à marito fraude, aut metu inducta sit. Novell. 61. c. 1. §. 1. Reiffentuel n. 53. Excipitur 2. si mulier absque dolo, aut metu juraverit, se non velle revocare rem dotalem alienatam; nam talis alienatio de Jure Canonum habetur rata c. cum contingat 28. de Jur. ejur. & c. licet 2. eod. in 6. Engl. hic n. 8.

Quæritur 9. quæ sint Affinia Doti? 3. 3. affinis Doti 1. est Donatio propter nuptias, quam descripsi suprâ n. 53. Nam 1. sicut Dos offertur à muliere ad maritum, ita & Donatio à viro fit uxori, pro securitate Dotis: & hinc Jure communi Donatio hæc Dotem æquare debet, ac propterea illâ auctâ etiam ipsa augeri §. est & aliud 3. Inst. de donat. l. si constante 19. & Auth. sed jam necesse C. de donat. ant. nupt. & Novell. 97. c. 1. & 2. 2. sicut Dos ante, & post Matrimonium constitui potest, ita etiam hæc Donatio propter nuptias quocunque autem tempore

pore constituatur, constante Matrimonio tam administratio, quam fructus Donationis istius pertinet ad maritum. Sylv. V. Donatio 3. q. 9. Abb. in c. fin. h. tit. n. 12. Laym. l. 3. tr. 4. c. 13. n. 10. Haun. tr. 4. n. 346. Reiffenstuel hic n. 64 & alij possim. Sic t. Dos, soluto Matrimonio, de Jure communi redit ad mulierem, vel patrem donantem l. soluto 2 ff. solut. Matr. ita & Donatio propter nuptias redit ad maritum §. est & alia cit. §. fin. Inst. h. tit. l. cum multa 20. C. de Donat. ant. nupt. Piching hic n. 1.

85 2. Morgengeba, seu Morganatica: Est donatio quaedam, quam maritus facit uxori altera nuptiarum die, in premium, & remunerationem Virginitatis delibatae, vel in pecunijs, vel in alijs rebus pretiosis. Hæc Donatio non prohibita, sed consuetudine recepta est. Wehner V. Morgengeba. Lauterbach, ff. de Jur. Dot. §. 46. Magnif. P. Schmier p. 2. de Matr. c. 4. n. 124. Quantitas ejus desumenda venit vel ex particularibus loci Statutis, vel ex pactis Dotalibus. Communiter in Pactis constitui solet tertia pars Dotis, quam Mulier attulit, ita, ut si Dos ejusdem efficiat 30 fl. Morgengeba efficiat 100 ut bene advertit Illustr. D. Baro Schmid Statut. Bavar. Tu. 1. art. 1. n. 16. ubi addit deberi Uxori Morgengebam, et si Pactis Dotalibus nulla de ea facta sit mentio, imò debetur etiam Uxori, quæ nullam Dotem attulit, cum pauperis pueræ Virginitas æquæ ac divinis æstimanda sit, ut cum cit. de Schmid rectè advertit Reiffenstuel hic n. 66. Viduæ, cum qua contrahitur Matrimonium, Morgengeba de Jure nulla debetur, nisi specialiter de ea fiat mentio, prout fieri posse bene, advertit laudatus D. Schmid loc. cit. Administratio Morgengeba, & fructus durante Matrimonio, ad virum pertinent, ita, ut post mortem mariti eidem una cum Dote exhibenda sit, vel si contingat eam ante maritum decedere, jus habeat de tali Donatione, sicut de Dote Adventitia arbitrato suo disponendi, vel eam hæredibus ab intestato relinquendi. Laym. l. 3. tr. 4. c. 13. n. 11.

86 3. Sponsalitia Largitas. Est, quam Sponsi mutuò faciunt causa, & tacita conditione Matrimonij, ita, ut si Matrimonium sequatur, planè confirmetur talis Donatio, & donatum fiat Donatarj, adeo, ut soluto etiam dein per mortem Matrimonio, restitui non amplius debeat. Sanch. l. 6. de Matr. D. 18. n. 2. Molin. tom. 2. D. 290. Laym. n. 11. cit.

§. denique. Reiffenstuel hic n. 90. arg. l. si mater 12. & l. si à sponso 16. C. de Donat. ant. nupt. Si Matrimonium inter Sponfos non sequatur, interest, an hoc fiat culpâ Donatarj, vel culpâ donantis, vel sine culpa unius, & alterius. Si Matrimonium non sequatur culpâ donatarj, vel ejus, in cujus potestate est, tenerur ille restituere Sponsalitiã Largitatẽ. Si culpâ donantis, repetere ipsa Sponsalitiã largitatẽ, ateri collatam, non amplius potest, sed eam lucratur innocens, per textum expressum l. cum veterum 15. C. de Donat. ant. nupt. Si verò neutrius culpâ, sed v. g. alterius morte, aut Professione Religiosa Matrimonium impeditum fuerit, Sponsus omnem Sponsalitiã Largitatẽ restituere debet; & econtra Sponsa eandem à Sponso acceptam reddere obligatur: nisi osculum, aut copula post Sponsalia intervenerit; tunc enim Sponsalitiã mediã Sponsalitiã Largitatis, à Sponso acceptã, remanet, Sponsus autem nihilominus cuncta restituit, textu expresso l. cum veterum cit. & l. si à sponso 16. C. de donat. ant. nupt. quas Leges Cæsareas, cum injustæ non sint, ideo ubi vigent, etiam in foro conscientiæ observandas esse, monet Sanch. D. 18. cit. concl. ult. Laym. §. denique cit.

4. Manera nuptialia, quæ a parentibus, propinquis, & amicis in signum benevolentiae novis conjugibus offeruntur, & ut Lauterbach ff. ad tit. de Jur. Dot. §. 47. docet, inter ipsos æqualiter dividuntur.

5. Dotaktum, seu Ususfructus, quem maritus in compensationem Dotis uxori post mortem in suis bonis constituit, Germanicè Leib-Geding / Leib-Zucht / Wittumb / &c. quod si fiat, nisi aliam convenerit, uxor non potest ab hæredibus mariti Dotem repetere, si Dotalio fieri desideret. Lauterbach l. cit. §. 45. Magnif. P. Schmier p. 2. de Matr. c. 4. n. 126.

6. Proxenicum, seu præmium nuptiale, quod Proxenetis, qui Sponsalia, vel Nuptias conciliant, in remunerationem adhibiti laboris, vel industriæ conceditur; & si in quantitate moderata consistat, licetè accipitur. l. fin. ff. de Proxenicis. Porro hujusmodi Proxenetæ, et si liberalius, quam rei veritas erat, dotes, divitias, pulchritudinem, mores &c. Sponsi, vel Sponsæ celebraverint, nisi dolo id fecerint, conveniri de isto non possunt l. si Proxenetæ 2. ff. eod. Lauterbach l. cit. §. 24. Magnif. P. Schmier n. 128.